

DE VOLTA À INFANCIA

14 · 15 · 16 de OUTUBRO

DE VOLTA **Á INFANCIA**

Outras colaboracións:

Concellaría de Igualdade, Servizos Sociais, Sanidade e Educación · Concellaría de Maiores e Actividades Sociais · Servizos de Seguridade Cidadá · AC Faíscas · AC Palilleiras e Punto de Arteixo · AC Triskell · AC Tropicalia · Agrupación musical Emilia Pardo Bazán · ASC Mariana de Arteixo · Asociación de Pensionistas e Xubilados de Arteixo · AVRC Fontesvellas de Lañas · AVV Pedra da Salsa de Barrañán · AVV Ría de Rañobre · AVV San Esteban de Larín · AVV Sto. Tomás de Monteagudo · AX Xiradela · Banda de Música Santiago de Arteixo · Club Xadrez Arteixo · IA ORA Tahití Galicia O grilo de Pastoriza · Julio Mancebo · Xabier Maceiras

Nota Aclaratoria /

Esta programación poderá sufrir modificacións. No caso de choiva, algunhas das actividades trasladaranse ao Auditorio do CCC de Arteixo.

Punto violeta

Por unha feira libre de violencia sexista, o sábado 15 de outubro de 22:30 h - 02:30 h

> Julio Mancebo, mestre xubilado, recorda que Arteixo, coa chegada do verán, cambiaba notable-

"Ai, o meu meniño pequeno. Ai, heino de mandar á escola. Ai, heille de comprar un "trompo", ai, e mais unhas castañolas.'

Arrolos de berce como este precedían o descanso tan merecido para aquelas longas xornadas de traballo que tiñan que soportar as/os cativas/os que nos precederon. Eran tempos duros nos que moitas familias ansiaban poder darlles un futuro mellor ás súas crianzas xa ben fose en forma de premio cun xoguete ou da promesa de ir a escola, un privilexio ao alcance de poucos fogares.

Galicia afrontou entre os séculos XIX e XX un proceso de cambio económico no que a mobilidade poboacional constituíu o motor da alfabetización nunha sociedade predominantemente rural e de hábitat disperso. O deseguilibrio nas taxas de escolarización prexudicaba especialmente ás nenas que tiñan menos oportunidade de acceso á escola. O ciclo escolar era estacional e irregular, determinado polos ciclos económicos agrícola e pesqueiro, e o rendemento escolar era moi baixo.

No noso concello houbo un gran número de escolas unitarias como a Unitaria de Niños da Baiuca, rexentada por Cándido Trasende Vicente: a de *parvulario* de **Marisé** situada na que hoxe é a rúa peonil; a *Unitaria de O Pedregal* e a escola privada rexentada por Julita Mosquera. Por suposto tamén houbo unitarias noutros lugares destacando a escola mixta da Lagoa, que, construída en 1919, seguiu en funcionamento ata o ano 2021 e a de Larín que durante 15 anos contou coa ilustre profesora e escritora Dora Vázquez.

As xornadas eran interminables para as/os pequenas/os da casa que tiñan que compatibilizar as clases na escola (as/os con máis fortuna) co arduo traballo na casa. Pero sempre se buscaba tempo para brincar!

mente pois "...viñan moitos rapaces e aumentaban as posibilidades de diversión, porque tiñan xoguetes que nós non tiñamos: patíns, bicicletas, balóns de coiro, raquetas de tenis... Case todos aprendemos a montar en bici a conta dos veraneantes, e tamén a patinar na pista do Balneario. Tamén recordo que no baixo do almacén de Manolito de Ayán que daba a corredoira de detrás da Fonte había un taller de bicicletas onde podías alugar por media hora ou máis, pero non había cartos para facelo. Por certo, o dono do taller chamábase Anselmo. O pobre non fixo moito negocio". Julio Mancebo tamén lembraba que ... "os domingos tamén alugaban patíns no Balneario e por poucos cartos podías levar unhas cantas cuadas mentres tratabas de aprender a gardar o equilibrio. Os rapaces que viñan todos os anos eran, entre outros, Fernando e Carlos Arrojo, que tiñan vivenda na Baiuca; Waldo e Miki que alugaban a casa que estaba ao lado do Gallo de Oro; e os que paraban no hotel do Balneario: Juan José Baquero e a súa irmá Pili, Antonio, Argimiro, Luciano e Maricarmen Vázquez Guillén que xogaba con nós ao fútbol e lle chamabamos Kubala, Fernando "Lerenco", Escribano ou Ana Del Río, que era filla dos administradores do Balneario por aguel entón. Tamén viña sempre Juanechas que estaba na casa da súa avoa doña Brígida".

Nesta edición gueremos rememorar as escolas de Arteixo, os xogos e divertimentos da época, as cancións, os xoguetes, os espazos lúdicos segundo a clase social e os traballos e tarefas que se lles destinaba á rapazada.

Cóllete da man, deixa saír a/o nena/o que levas dentro e ven brincar connosco!

Benvido a Arteixo 1900!

Fonte / Crónicas de Arteixo de Xabier Maceiras Fotografía / Ana del Río cedida por Ana Badía (filla)

VENRES·14

12:30 h

13:00 h

VENN	E 9 . I I
17:00 h	Comparsa infantil e obradoiro de xogos 1900 / Paseo fluvial e Cúpula do Parque Central
17:30 h	<i>"Vente conmigo bailar o salón"</i> obradoiro de baile infantil e manualidades da AC TROPICALIA / <i>Anfiteatr</i> o
18:30 h	"De festa en festa" espectáculo de títeres de OS MONIFATES Avenida do Balneario
19:15 h	<i>"A Voar"</i> espectáculo musical con CÉ, ORQUESTRA PANTASMA / <i>Anfiteatr</i> o
20:30 h	"Galician Horror Story", teatro cómico de improvisación sobre os profun- dos misterios de Galicia de IZQUIERDO SISTERS / Auditorio do CCC de Arteixo
22:00 h	Concerto de hot jazz, dixieland e blues con STOMPY SEVEN JASS BAND no Escenario Estrella Galicia / <i>Praza do Balneario</i>
23:30 h	Concerto de soul, funk e pop con CLARENCE BEKKER BAND no Escenario Estrella Galicia / <i>Praza do Balneari</i> o
S Á B A	<u>DO·15</u> mañá
10:00 h	Dianas da AC TRISKELL / Rúas de Arteixo
11:00 h	Apertura dos Mercados 1900 / Paseo fluvial e Praza do Balneario
Todo o día	X Encontro da AC PALILLEIRAS E PUNTO / Paseo fluvial "Xogos tradicionais" / Avenida do Balneario e Campo da Igrexa Obradoiro de Camisetas "Cousas de Nenos" / O Salón
12:00 h	Campionato de brisca e tute das AA.VV / Praza do Balneario
	Paseo inaugural das autoridades e a súa comitiva polo recinto feira con acompañamento da AGRUPACIÓN MUSICAL EMILIA PARDO BAZÁN
	"Os Tuaro Ma´ohi 1900 de Arteixo", carreira de obstáculos de IA ORA TAHITI GALICIA / A carón da Praza da Igrexa

MAIORES DA BAIUCA / A carón da praza da Igrexa

"Arteixogo en familia" / Cúpula do Parque Central

"A escola da Baiuca" recreación dunha aula 1900 do GRUPO DE

14:00 h	"Cantos de Taberna" da AC TRISKELL / Taberna Picadillo
	Sesión vermú con GHASTAS PISTA SWING BAND no Escenario Estrella Galicia / <i>Praza do Balneario</i> Exhibición de swing da AC TROPICALIA / <i>Praza do Balneario</i>
15:00 h	Xantar Campestre / Praza do Balneario e Paseo fluvial
	tarde ———
16:30 h	"Os Tuaro Ma´ohi 1900 de Arteixo", carreira de obstáculos de IA ORA TAHITI GALICIA / A carón da praza da Igrexa
17:00 h	<i>"Cantaxoga"</i> espectáculo músico-teatral infantil de MIGALLAS TEATRO / <i>Anfiteatr</i> o
18:30 h	<i>"A tropa do doutor Milagre"</i> espectáculo teatral de rúa de INVENTI TEATRO / <i>Anfiteatro</i>
19:30 h	"Diferentes Diferenzas" Contos e Música con SILVIA PENIDE / Anfiteatro
	Concerto infantil <i>"Entrenenxs soa mellor"</i> de ENTRESONS / Avenida do Balneario
	noite —
22:00 h	Cea Baile 1900 coa actuación de ERIK HIDALGO Y 4 EN LÍNEA / Pazo dos Deportes
22:30 h	Concerto soul de CARLA GREEN & THE DEMONS no Escenario Estre- lla Galicia / <i>Praza do Balneario</i>
00:30 h	Concerto afrobeat de MACHETA SUPAH SOUND no Escenario Estrella Galicia / <i>Praza do Balneario</i>
01:30 h	DJ PANKO "sesión musical 1900" no Escenario Estrella Galicia / <i>Praza do Balneario</i>
DOMI	N G 0 · 16 mañá ————
11:00 h	Apertura dos Mercados 1900 / Paseo fluvial e Praza do Balneario
Todo o día	"Xogos tradicionais" / Avenida do Balneario Obradoiro infantil de zocos "Polos Pés" / O Salón
12:00 h	Animación de rúa "O estraño caso do dentista da rúa Brasov" de
	,

TROULA ANIMACIÓN / Avenida do Balneario

12:30 h	Obradoiro de xogos tradicionais de baile e actuación da AX XIRADELA / Cúpula do Parque Central
	GRAN XINCANA INFANTIL / Anfiteatro
14:00 h	Sesión vermú con música pop-rock de LE SUITE no Escenario Estrella Galicia / <i>Praza do Balneario</i>
15:00 h	Xantar popular/ Praza do Balneario e Taberna de Picadillo
-	tarde —
16:30 h	Torneo de Xadrez / <i>Praza do Balneario</i>
17:00 h	"Welcome" espectáculo aéreo de DUELIRIUM / Anfiteatro
18:00 h	"Ghop!" espectáculo circense de TEATRO AO CUBO / Cúpula do Parque Central
18:30 h	"Á saída ao recreo nunha escola 1900" da AC FAÍSCAS E O GRILO DE PASTORIZA / Avenida do Balneario
19:00 h	<i>"Animacreques"</i> pasacalles de títere humana / <i>Paseo Fluvial</i> Baile de acordeón con acompañamento vocal da AC MARIANA / <i>Praza da Igrexa</i>

SUXESTIÓNS

Concerto da Banda de Música Santiago de Arteixo / Praza do Balneario

19:30 h

Exposición

Fotografías e obxectos antigos Inauguración: 7 de outubro Visitas do 10 ao 16 de outubro no CCC de Arteixo en horario de mañá e tarde (excepto festivos)

Mercado da Colleita

Campo da igrexa

Servizo de aluguer de traxes

do 10 ao 16 de outubro / Sala dos Espellos do Centro Cívico Cultural de Arteixo de 11:00-14:00 e de 17:00-20:00 h (agás festivo). Devolución de roupa o luns 17 de outubro de 09:00-15:00 e de 16:00 a 20:00 h

Entradas Cea 1900

do 10 ao 15 de outubro na *Billeteira do CCC de***Arteixo de 10:30-14:00 e de 17:00-20:30 h.

(agás festivo). Sábado 16 de 10:30-14:00 e de

17:00-21:00 h.

Para maiores de 12 anos